

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเพื่อศึกษาบทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่เป็นจริงของข้าราชการครูในการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนมเขต 2 ผู้วิจัยได้ดำเนินการสรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. สมมติฐานการวิจัย
3. วิธีดำเนินการวิจัย
4. สรุปผลการวิจัย
5. อภิปรายผลการวิจัย
6. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมาย ดังนี้

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของข้าราชการครูต่อบทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่เป็นจริงของข้าราชการครู ในการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2
2. เพื่อเปรียบเทียบบทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่เป็นจริงของข้าราชการครูในการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนมเขต 2 จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานและขนาดของโรงเรียน
3. เพื่อศึกษาแนวทางในการพัฒนาข้าราชการครูในการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนมเขต 2

สมมติฐานการวิจัย

ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานการวิจัยไว้ดังนี้

1. ข้าราชการครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนมเขต 2 มีระดับความคิดเห็นต่อบทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่เป็นจริงของ ข้าราชการครูในการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้ง 2 ด้าน
2. บทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่เป็นจริงของข้าราชการครูในการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนมเขต 2 จำแนกตามสถานภาพ ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดของ โรงเรียน แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 185 คน ครูผู้สอน จำนวน 1,970 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 2,155 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 93 คน ครูผู้สอนจำนวน 234 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 327 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย เป็นแบบสอบถามแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ประสบการณ์ ในการปฏิบัติงาน และขนาดของโรงเรียนของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ตอนที่ 2 สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับ บทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่เป็นจริงของข้าราชการครูในการปฏิบัติตามจรรยาบรรณ วิชาชีพครู ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนมเขต 2 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ทั้ง 5 ข้อ ซึ่งแต่ละข้อประกอบด้วยคำถามย่อยที่แสดงถึงบทบาทของผู้บริหารโรงเรียน โดยเป็นแบบสอบถามทั้งหมดเป็น

แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ทั้ง 5 ระดับ

2.2 การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ นำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา รูปแบบและภาษาให้ถูกต้อง นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 รวมจำนวน 50 คน แล้วนำไปวิเคราะห์หาค่าอำนาจการจำแนกรายข้อและรายด้าน ตามวิธีการของเพียร์สัน โดยเลือกข้อที่มีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ตั้งแต่ 0.23 ขึ้นไป มาหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาของ ครอนบาค (Cronbach 's Alpha Coefficient) (บุญชม ศรีสะอาด, 2553, หน้า 96-99) ได้ค่าอำนาจจำแนก 0.29-0.81 และได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ (บทบาทที่คาดหวัง) คือ .96 และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ (บทบาทที่เป็นจริง) คือ .97

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้เสนอคำร้องต่อสำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ให้ออกหนังสือเพื่อขอความร่วมมือไปยังผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 ทั้ง 6 อำเภอที่เป็นโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 93 คน ครูผู้สอนจำนวน 234 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 327 คน ให้ช่วยตอบแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยไปแจกและรับแบบ สอบถามคืนด้วยตนเอง จำนวน 327 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ดังต่อไปนี้

4.1 นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาทั้งหมด 327 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 มาวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามโดยหาค่าร้อยละ (Percentage)

4.2 วิเคราะห์ข้อมูลระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่เป็นจริงของข้าราชการครู ในการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 โดยใช้ค่าเฉลี่ย

(Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

4.3 วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระดับบทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่เป็นจริงของข้าราชการครู ในการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 โดยจำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test)

4.4 วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระดับบทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่เป็นจริงของข้าราชการครู ในการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของโรงเรียน โดยใช้ค่าสถิติเอฟ (F-test) ชนิดการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - Way ANOVA) กรณีพบความแตกต่างกันระหว่างค่าเฉลี่ยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จะทำการทดสอบรายคู่ด้วยวิธีของ (Scheffe)

4.5 การหาแนวทางในการพัฒนาข้าราชการครูในการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัย พบว่า

1. ความคิดเห็นของข้าราชการครูเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่เป็นจริงบทบาทที่คาดหวังของข้าราชการครู ในการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพ โดยรวมและเป็นรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุดและบทบาทที่เป็นจริงของข้าราชการครู ในการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพ โดยรวมและเป็นรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการครูในการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2

2.1 จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่งพบว่า บทบาทที่คาดหวังโดยภาพรวมและเป็นรายด้านมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน คือ ไม่แตกต่างกัน ส่วนบทบาทที่เป็นจริง โดยภาพรวมและเป็นรายด้านมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน คือ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง จรรยาบรรณต่อ

วิชาชีพ และจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ ไม่แตกต่างกัน

2.2 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า บทบาทที่คาดหวัง โดยภาพรวมมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน คือ ไม่แตกต่างกัน ส่วนบทบาทที่เป็นจริง โดยภาพรวมมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน คือ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน พบว่า บทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่เป็นจริง โดยภาพรวมมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน คือ ไม่แตกต่างกัน

3. สรุปผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย ดังนี้

3.1 บทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่เป็นจริงของข้าราชการครูในการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้ง 2 ด้าน

3.2 บทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่เป็นจริงของข้าราชการครูในการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพ จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดของโรงเรียน แตกต่างกัน ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ดังนี้ ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของบทบาทที่เป็นจริงของข้าราชการครู ในการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพ จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง โดยภาพรวมและเป็นรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ และจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ ไม่แตกต่างกัน ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของบทบาทที่เป็นจริงของข้าราชการครู ในการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพ จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้น ไม่แตกต่างกัน

4. แนวทางในการพัฒนาข้าราชการครูในการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนมเขต 2 คือ ควรปลูกฝังให้ข้าราชการครูตระหนักและเห็นความสำคัญของการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพ จัดให้มีมาตรฐานการทำงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพ มีพี่เลี้ยงสำหรับครูบรรจุใหม่ มีการแนะนำงานเพื่อให้ปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพในแต่ละด้านการจัดให้มีโครงการประกวดบุคลากรที่ปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพเพื่อให้เกิดแรงบันดาลใจในการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพ จัดให้มีกิจกรรมสร้างแรงจูงใจและให้รางวัลสำหรับผู้ปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพในแต่ละด้านหน่วยงานต้นสังกัดควรเผยแพร่ประชาสัมพันธ์แนวทางในการพัฒนาการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพให้

ข้าราชการครูในสังกัดรับทราบโดยทั่วกัน สร้างค่านิยมองค์กร เน้นการปฏิบัติงานตาม จรรยาบรรณวิชาชีพ ได้แก่ ความจริงใจ เข้าใจ เสียสละ การชื่นชม และมีจิตบริการ จัดให้มีรางวัลดีเด่นให้บุคลากรที่ปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพ จัดให้มีการปฐมนิเทศ เป็น กระบวนการที่หล่อหลอมผู้ปฏิบัติงาน ให้สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี รวมทั้ง ควรมีการติดตามและประเมินผลเพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างแท้จริง และการสร้างเจตคติที่ดี เน้นการสร้างความตระหนักและเข้าใจในวิธีการปฏิบัติหน้าที่ตามจรรยาบรรณวิชาชีพ และการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู การพัฒนาตนเองโดยการเข้ารับการ ฝึกอบรม การศึกษาดูงานเพื่อนำมาพัฒนาตนเองและผู้เรียนให้สมกับผู้ประกอบวิชาชีพ ขั้นสูง และควรมีการติดตามและประเมินผลเพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างแท้จริง

อภิปรายผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้นำสรุปผลการวิจัยมาทำการอภิปรายผลการวิจัย ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ผลการวิจัยระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่เป็นจริงในการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพ ดังนี้

1.1 ผลการวิจัยพบว่า ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวัง ในการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพ โดยรวมและเป็นรายด้านทุกด้านมีความสอดคล้องกัน และมีความคิดเห็นเป็นไปในทางเดียวกัน ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.76$, S.D. = 0.27) โดยเรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ดังนี้ คือ จรรยาบรรณต่อสังคม จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ และ จรรยาบรรณ ต่อตนเอง ส่วนระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่เป็นจริงของข้าราชการครู ในการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพ โดยรวมและเป็นรายด้านทุกด้านมีความสอดคล้องกัน และมีความคิดเห็นเป็นไปในทางเดียวกัน ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.05$, S.D. = 0.46) โดยเรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ดังนี้ คือ จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ จรรยาบรรณต่อสังคม จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ และจรรยาบรรณต่อตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ คือโดยรวมอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะว่า ข้าราชการครูส่วนใหญ่คาดหวังให้ผู้ประกอบวิชาชีพครูจะต้องมีจรรยาบรรณในวิชาชีพ ทั้งในด้านจรรยาบรรณ ต่อตนเอง จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบ วิชาชีพ และจรรยาบรรณต่อสังคม ซึ่ง

สอดคล้องกับงานวิจัยของ (จิรพันธ์ สุวรรณมณีเกษ, 2552, หน้า 111-114) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมจรรยาบรรณครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครผลการวิจัยพบว่า บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมจรรยาบรรณครู 5 ด้าน ซึ่งประกอบด้วย 1) จรรยาบรรณต่อตนเอง 2) จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ 3) จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ 4) จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ 5) จรรยาบรรณต่อสังคม ในภาพรวมบทบาทที่มีการปฏิบัติจริงทั้ง 5 ด้าน ของผู้บริหารอยู่ในระดับมาก ส่วนบทบาทที่คาดหวังทั้ง 5 ด้านของผู้บริหารอยู่ในระดับมากที่สุด และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ (แก้วตา สุวรรณประทีป, 2551, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง สภาพการปฏิบัติตามจรรยาบรรณของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี ผลการวิจัยพบว่า 1) การปฏิบัติตามจรรยาบรรณของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี ในภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการครูในการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพ ดังนี้

2.1 จากการเปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการครูตามสถานภาพการดำรงตำแหน่งพบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวัง โดยภาพรวมและเป็นรายด้านมีความคิดเห็นสอดคล้องกันและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน คือ ไม่แตกต่างกัน จากการเปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการครูตามสถานภาพการดำรงตำแหน่งพบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่เป็นจริง โดยภาพรวมและเป็นรายด้านมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน คือ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ และจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากผลการวิจัยที่กล่าวมาข้างต้นทำให้เราทราบว่า เมื่อจำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่งของข้าราชการครูแล้ว ส่วนใหญ่คาดหวังให้ผู้ประกอบวิชาชีพครูจะต้องมีจรรยาบรรณในวิชาชีพ ทั้งในด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ และจรรยาบรรณต่อสังคม อยู่ในระดับเดียวกัน จึงไม่เกิดความแตกต่างกันเพราะทุกคนมีความเห็นสอดคล้องกัน ซึ่งแตกต่างจากความเป็นจริงเมื่อจำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง โดยภาพรวมและเป็นรายด้านมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน คือ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง

จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ และจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (สุระสิทธิ์ คะสีล้วน, 2551, หน้า 113-121) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานกับการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพทางการศึกษาของผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 ผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่า 1) ระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) ระดับการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพทางการศึกษาของผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก 3) ผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 มีระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานโดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยผู้บริหารมีระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานมากกว่าครูผู้สอน 4) ผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 มีระดับการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพทางการศึกษา โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยผู้บริหารมีระดับการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพทางการศึกษามากกว่าครูผู้สอน 5) ผู้บริหารและครูผู้สอน ในโรงเรียนที่มีลักษณะการเปิดสอนแตกต่างกัน มีระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยผู้บริหารและครูผู้สอนที่ทำการเปิดสอนช่วงชั้น ที่ 3-4 มีระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานมากกว่าผู้บริหารและครูผู้สอนทำการเปิดสอนช่วงชั้น ที่ 1-2 และช่วงชั้น ที่ 1-3 ตามลำดับ 6) ผู้บริหารและครูผู้สอน ในโรงเรียนที่มีลักษณะการเปิดสอนแตกต่างกัน มีระดับการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพทางการศึกษา โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยผู้บริหารและครูผู้สอนทำการเปิดสอนช่วงชั้น ที่ 3-4 มีระดับการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพทางการศึกษามากกว่าผู้บริหารและครูผู้สอนที่ทำการเปิดสอนช่วงชั้น ที่ 1-3 และช่วงชั้น ที่ 1-2 ตามลำดับ 7) ระหว่างแรงจูงใจกับการปฏิบัติงานโดยรวมกับปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพทางการศึกษาโดยรวมของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 มีความสัมพันธ์กันทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.2 จากการเปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการครูตาม

ประสบการณ์ในการทำงาน โดยภาพรวมมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน คือ ไม่แตกต่างกัน จากการเปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการครูตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่

เป็นจริง โดยภาพรวมมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน คือ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เนื่องจากผลการวิจัยที่กล่าวมาข้างต้นทำให้เราทราบว่าเมื่อจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานของข้าราชการครูแล้ว ส่วนใหญ่คาดหวังให้ผู้ประกอบวิชาชีพครูจะต้องมีจรรยาบรรณในวิชาชีพ ทั้งในด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ และจรรยาบรรณต่อสังคม อยู่ในระดับเดียวกัน จึงไม่เกิดความแตกต่างกันเพราะทุกคนมีความเห็นสอดคล้องกัน ซึ่งแตกต่างจากความเป็นจริงเมื่อจำแนกตามประสบการณ์ ในการทำงาน โดยภาพรวมมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน คือ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (จิรพันธ์ สุวรรณมณีเภาสัช, 2552, หน้า 111-114) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมจรรยาบรรณครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมจรรยาบรรณครู 5 ด้าน ซึ่งประกอบด้วย 1) จรรยาบรรณต่อตนเอง 2) จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ 3) จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ 4) จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ 5) จรรยาบรรณต่อสังคม ในภาพรวมบทบาทที่มีการปฏิบัติจริงทั้ง 5 ด้าน ของผู้บริหารอยู่ในระดับมาก ส่วนบทบาทที่คาดหวังทั้ง 5 ด้านของผู้บริหารอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อเปรียบเทียบบทบาทที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่คาดหวังในการส่งเสริมจรรยาบรรณครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า บทบาทของผู้บริหารที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่คาดหวังในการส่งเสริมจรรยาบรรณครูทุกด้านมีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5

3. จากการเปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการครูตามขนาดของโรงเรียน พบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวัง โดยภาพรวมมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน คือ ไม่แตกต่างกัน จากการเปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการครูตามขนาดของโรงเรียน พบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่เป็นจริง โดยภาพรวมมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน และเป็นไปในทิศทาง เดียวกัน คือ ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากผลการวิจัยที่กล่าวมาข้างต้นทำให้เราทราบว่าเมื่อจำแนกตามขนาดของโรงเรียนที่ข้าราชการครูสังกัดอยู่ ส่วนใหญ่มีบทบาทคาดหวังและบทบาทที่เป็นจริง เพื่อให้ผู้ประกอบวิชาชีพครูจะต้องมีจรรยาบรรณในวิชาชีพ ทั้งในด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ และจรรยาบรรณต่อสังคม อยู่ในระดับเดียวกัน จึงไม่เกิดความแตกต่างกันเพราะทุกคนมีความเห็นสอดคล้อง

กัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (แก้วตา สุวรรณประทีป, 2551, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง สภาพการปฏิบัติตามจรรยาบรรณของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติตามจรรยาบรรณของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อจำแนกตาม ขนาดของโรงเรียน ได้แก่ ด้านรักและเมตตาศิษย์ด้านไม่กระทำตนเป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญทางกาย สติปัญญาจิตใจ อารมณ์ และสังคม และด้านพัฒนาตนเองทั้งในวิชาชีพ บุคลิกภาพ และวิสัยทัศน์ให้ ทันทต่อการพัฒนาทางวิทยาการ เศรษฐกิจ สังคมและการเมืองอยู่เสมอ และด้านประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ด้านช่วยเหลือเกื้อกูลครูและชุมชนในทางสร้างสรรค์เมื่อจำแนกตามตำแหน่ง วุฒิ การศึกษา และอายุราชการ พบว่า ไม่แตกต่างกัน

4. แนวทางในการพัฒนาข้าราชการครูในการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนมเขต 2 คือ ควรปลูกฝังให้ข้าราชการครูตระหนักและเห็นความสำคัญของการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพ จัดให้มีมาตรฐานการทำงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพ มีพี่เลี้ยงสำหรับครูบรรจุใหม่ มีการแนะนำงานเพื่อให้ปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพในแต่ละด้าน การจัดให้มีโครงการประกวดบุคลากรที่ปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพเพื่อให้เกิดแรงบันดาลใจในการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพ จัดให้มีกิจกรรมสร้างแรงจูงใจและให้รางวัลสำหรับผู้ปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพในแต่ละด้านหน่วยงานต้นสังกัดควรเผยแพร่ประชาสัมพันธ์แนวทางในการพัฒนาการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพให้ข้าราชการครูในสังกัดรับทราบโดยทั่วกัน สร้างค่านิยมองค์กร เน้นการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพ ได้แก่ ความจริงใจ เข้าใจ เสียสละ การชื่นชม และมีจิตบริการ จัดให้มีรางวัลดีเด่นให้บุคลากรที่ปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพ จัดให้มีการปฐมนิเทศ เป็นกระบวนการที่หล่อหลอมผู้ปฏิบัติงาน ให้สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี รวมทั้งควรมีการติดตามและประเมินผลเพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างแท้จริง และการสร้างเจตคติที่ดี เน้นการสร้างความตระหนักและเข้าใจในวิธีการปฏิบัติหน้าที่ตามจรรยาบรรณวิชาชีพ และการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู การพัฒนาตนเองโดยการเข้ารับการฝึกอบรม การศึกษาดูงานเพื่อนำมาพัฒนาตนเองและผู้เรียนให้สมกับผู้ที่ประกอบวิชาชีพชั้นสูง และควรมีการติดตามและประเมินผลเพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างแท้จริง

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการวิจัยที่พบว่า ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังในการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพ โดยรวมและเป็นรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่เป็นจริงของข้าราชการครู ในการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพ โดยรวมและเป็นรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากผลการวิจัยดังกล่าว ทำให้ทราบว่าข้าราชการครูส่วนใหญ่คาดหวังให้ผู้ประกอบวิชาชีพครูจะต้องมีจรรยาบรรณในวิชาชีพ ทั้งในด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ และจรรยาบรรณต่อสังคม อยู่ในระดับมากที่สุด ดังนั้น โรงเรียนควรเผยแพร่ข้อมูลงานวิจัยเรื่อง บทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่เป็นจริงของข้าราชการครูในการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนมเขต 2 เพื่อใช้เป็นข้อมูลอ้างอิงถึงแนวทางการพัฒนาข้าราชการครูในการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพ ให้เกิดประโยชน์สูงสุดและมีศักยภาพดียิ่งขึ้นแก่โรงเรียนต่อไป

1.2 จากการศึกษาแนวทางการพัฒนา ที่พบว่า การพัฒนาข้าราชการครูในการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพ คือ การปลูกฝังให้ข้าราชการครูตระหนักถึงความสำคัญของวิชาชีพที่มีความเป็นมืออาชีพ และเป็นวิชาชีพที่ชั้นสูง, การศึกษาดูงานในองค์กรที่มีความเป็นเลิศด้านคุณธรรม จริยธรรม, หน่วยงานต้นสังกัดควรเผยแพร่ประชาสัมพันธ์แนวทางในการพัฒนาการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพให้ข้าราชการครูในสังกัดรับทราบ, การจัดโครงการประกวดผู้ปฏิบัติตามจรรยาบรรณดีเด่น ยกย่อง ให้รางวัล, การติดตามประเมินผลอย่างแท้จริง ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและกระทรวงศึกษาธิการควรเผยแพร่แนวทางการพัฒนาและกระตุ้นให้เห็นความสำคัญของการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาวิชาชีพ ต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อบทบาทที่เป็นจริงของข้าราชการครูในการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพ เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาข้าราชการครูในการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนมเขต 2 เช่น นักเรียน ผู้ปกครอง

2.2 ควรศึกษาการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพในองค์กรอื่นๆ เช่น โรงเรียนเอกชน โรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นต้น

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร